

Ergoterapeutforeningen
Nørre Voldgade 90
DK-1358 København K
Tlf: +4588826270
cvr nr. 19 12 11 19
etf.dk

Den 6. december 2017

Ny lovgivning om hjælpemiddelformidling i enkle og entydige sager pr. 1. januar 2018

I den kommende lovgivning hedder det:

*§ 113 a. Kommunalbestyrelsen kan i enkle og entydige sager om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder beslutte at træffe afgørelse **alene på baggrund af den modtagne ansøgning**. I disse tilfælde skal ansøgningen indeholde de oplysninger, der er nødvendige for afgørelsen, og en erklæring på tro og love om rigtigheden af disse oplysninger eller anden relevant dokumentation herfor.*

Ud fra det kan man stille spørgsmålet om, hvad en enkel og entydig sag er? Handler det f.eks. om kompleksiteten af borgerens funktionsnedsættelse eller om typen af det ansøgte hjælpemiddel/forbrugsgode? Er det selve anvendelsen af hjælpemidlet – f.eks. som led i træning/rehabilitering – der er afgørende? Eller er det helt andre forhold, der afgør, som en hjælpemiddelsag er enkel og entydig?

Ud over den lovmæssige nyskabelse omkring enkle og entydige sager, ses i dag talrige eksempler på, at kommunerne søger at forenkle sagsbehandlingen på hjælpemiddelområdet gennem nye organiseringsformer. Kvikskranke-sagsbehandling, Åben-hus sagsbehandling og telefonisk sagsbehandling er eksempler på dette.

Med dette notat sætter Ergoterapeutforeningen fokus på, hvad det er vigtigt at holde sig for øje, når det vurderes, om en sag kan kategoriseres som ”enkel og entydig”, og ser samtidig på, hvilke fagligheder, der er nødvendige i de nye forenkledte sagsbehandlingsformer.

Enkle og entydige sager

Det er ikke muligt at udarbejde en udtømmende liste, der beskriver, hvilke hjælpemidler eller funktionsnedsættelser, der karakteriserer en enkel og entydig sag. En sag vil formentlig aldrig kunne vurderes som enkel og entydig, hvis borgeren har kognitive eller fysiske funktionsnedsættelser, som betyder at det kan være svært at lære at bruge nye hjælpemidler. Herudover er det i alle tilfælde vigtigt, at erindre, at lovtæksten alene omhandler bevilling. At der er tale om en administrativ bevilling udelukker ikke, at der stadig kan være brug for individuel vurdering af valg af hjælpemiddel samt indstilling af og vejledning i brugen af hjælpemidlet.

Enkle hjælpemidler er ikke nødvendigvis synonyme med enkle og entydige sager. Der kan f.eks. være tale om, at en borger har vanskeligt ved at sætte sig på og rejse

sig fra toilettet og derfor ansøger om en toiletforhøjer. Det kan virke som en entydig sag, men hvordan kan man vide, om borgeren i stedet skulle have haft styrketræning af lårmusklerne, eller om et støttegreb havde været en bedre løsning? Et enkelt hjælpemiddel som f.eks. en strømpepåtager er heller ikke nødvendigvis entydigt, da valg af denne type hjælpemiddel afhænger af type af strømpe, samt om borgeren kan lære at anvende strømpepåtageren.

Et vigtigt opmærksomhedspunkt i sager, der bliver vurderet som enkle og entydige, er indstilling og oplæring. En ansøgning om en badebænk kan være eksempel på en enkel og entydig sag. Men her er det vigtigt at sikre sig, at højden bliver indstillet korrekt, ellers dur løsningen ikke. Det samme gælder en rollator, hvor den kommende bruger skal lære at køre over kantsten (sikkerhed), folde den sammen, ligesom den skal indstilles korrekt osv.

Med den nye lovgivning får kommunerne mulighed for at bevilge hjælpemidler til midlertidigt brug. Det kunne f.eks. være hjælpemidler til brug i et trænings/rehabiliteringsforløb. Her kunne den nye regel om enkle og entydige sager tages i anvendelse, idet det næppe er nødvendigt med uddybende sagsbehandling, hvis den trænende terapeut har vurderet og beskrevet behovet og foretaget den nødvendige instruktion og træning i brugen af hjælpemidlet, som en del af den rehabiliterende indsats.

Forenklet sagsbehandling – nye organiseringsformer

Kvikskranke-sagsbehandling, Åben-hus sagsbehandling og telefonisk sagsbehandling er alle eksempler på kommunernes forsøg på forenklet sagsbehandling. For alle disse organiseringsformer gælder, at der er behov for samme grundlæggende fagligheder. Der er ikke behov for mindre faglighed i enkle sager, end i andre sager. Men der er behov for fokus på den situation, at man skal bevilge et hjælpemiddel uden at have så mange informationer til rådighed som i andre sager. Vigtige opmærksomhedspunkter er:

- **Spørgeteknik:** Fagpersonen skal være i stand til kompetent at spørge ind til ansøgerens problemstillinger, kompetencer, situation osv. Der stilles særligt store krav til faglig undersøgelse, idet man ikke befinder sig i de omgivelser, hvor hjælpemidlet skal anvendes. Ved telefonisk sagsbehandling er det f.eks. nødvendigt at være i stand til at spørge ind til og få et billede af borgerens funktionsniveau uden at se borgeren. Det kræver endvidere, at borgeren kognitivt er i stand til at svare og forholde sig til sine aktivitetsproblematikker og svare relevant på spørgsmål.
- **Borgersamarbejde:** Fagpersonen skal være i stand til at samarbejde med borgeren og sætte sig ind i dennes situation.
- **Viden om udførelse af aktiviteter, evne til at vurdere personers kompetencer, viden om omgivelsernes betydning, samt om samspillet mellem aktiviteter, personens kompetencer og omgivelserne**

- Viden om, hvilke teknologiske løsninger der findes, samt fordele og ulemper ved de oftest anvendte løsninger
- Viden om, hvornår der kan være behov for indstilling af produktet og oplæring i brugen af det, herunder evt. oplæring af socialt netværk
- Viden om, hvornår alternative løsninger er relevante, f.eks. genoptræning, personstøtte, lægebesøg osv.
- Viden om hjælpemiddellovgivning

Ikke alle hjælpemiddeltyper er egnede til forenklet sagsbehandling i kvik-skranke og lign. Hjælpemidler, som med fordel kan indtænkes i sådanne løsninger er enkle hjælpemidler, hvor der kun er behov for enkel indstilling og kort instruktion (albuestokke, transportkørestole, badebænk ect.), og hvor borgeren kan beskrive de hjemlige omgivelser, der hvor det er relevant.

Faglig sparring og kompetenceudvikling er vigtige elementer. Der let kan gå rutine i enkle sager – selv om de måske ikke er enkle!